

DON CRESSEY 1919-1987

Don Cressey er død. En god venn av Norden. En god personlig venn for flere av oss. Et varmt og kjærlig menneske. I tillegg en god kriminolog.

68 år ble han, og mange er bøkene han har skrevet. Mest banebrydende er kanskje doktoravhandlingen: *Other peoples money* (1953). En undersøkelse av hvordan underslagere slett ikke syntes de var det. De »lånte«, kompenserte for urimelig dårlig lønn, eller benyttet andre språklige tilsløringer for å slippe å se det som rettsvesenet så. Boken om »Theft of a nation« – om organisert kriminalitet i USA – gjorde ham landskjent, men er kanskje ikke fullt så dyptpløyende. Kjerneproblemet blir ikke tilstrekkelig belyst: Er det nå sikkert at det finnes et sentralt organisert kriminelt system i USA? Er det ikke bare småsystem som vi andre *tror* er styrt fra toppen? Men uan-

sett organisasjonsgrad: Omfanget av denne type kriminalitet blir beskrevet på en levende og detaljrik måte. Andre temaer fra Cresseys hånd er politiets rolle i et moderne samfunn, studier av ungdomskriminalitet, og studier av fengslenes indre liv. Cressey var en av de første til å peke på at selv om fengslene i prinsippet var isolert fra samfunnet, var de likevel preget av hovedsamfunnets verdier og organisasjonsprinsipp. Murene var ikke ugjennomtrengelige. Sammen med E. Sutherland utga han også en lærebok i kriminologi. I mange år var dette det helt toneangivende innføringsverk i USA.

Don Cressey var ofte i Norden. Ved instituttet i Oslo var han gjest en rekke ganger, og bodde her også i perioder, sammen med sin hyggelige familie. Han har også deltatt på seminarer arrangert av Nordisk Samarbeidsråd for Kriminologi. Siste faglige besøk var i Lund som opponent ved Malin Åkerströms doktordisputats (*Crooks and Squares*).

På besøk i våre land gikk han langt fra turistenes veier. I Danmark knyttet han et varmt vennskap til en familie på en bondegård. I Norge er favorittbeskjeftigelsen hytteturer, eller når høsten stundet til, soppsamling og nøtteplukking. Det blir ikke mulig å gå til de gamle hasselbuskene uten i etterklang av hans begeistrede utrop.

Nils Christic